

Sürdürülebilir Kalkınma İçin
KÜRESEL HEDEFLER

İSTANBUL
GELİŞİM
ÜNİVERSİTESİ

İSTANBUL **GELİŞİM** ÜNİVERSİTESİ

PEYZAJ ÇALIŞMALARI

RAPORU 2019

İstanbul **Gelişim** Üniversitesi
TOPLUMA HİZMET
Koordinatörlüğü

www.gelisim.edu.tr

GİRİŞ

Sürdürülebilirlik temasının dünya genelinde odak noktası haline almaya başlaması ile birlikte insan faaliyetlerinin ve yapılarının yoğunlaşması nedeniyle kentleşme ve buna bağlı olarak problem alanları dikkat çeker hale gelmiştir. Doğal habitatlardan yoksunluk; hava, su ve toprak kirliliği ve ısı adası gibi etkiler kentleri giderek doğal niteliklerini kaybeden yerleşim birimleri haline dönüştürmektedir. Söz konusu etkiler sadece insan yaşamının kalitesini düşürmekle kalmamakta biyolojik çeşitlilik üzerinde de geri dönülemez sonuçlara sebep olmaktadır.

Kentleşmenin getirdiği çevresel olumsuzluklarının etkilerini azaltmanın araçlarından biri de açık ve yeşil alanların kentlerdeki varlığını arttırmaktır. Açık ve yeşil alanlar için yürütülecek sürdürülebilir peyzaj çalışmaları kent estetiğine katkı sunma ve rekreasyon aktiviteleri için alan sağlamanın yanı sıra karbondioksit ve ısı oluşumunun azaltılması suretiyle çevre kirliliği etkilerinin asgari düzeye indirilmesine katkı sağlamaktadır.

Açık ve yeşil alanların kentlerdeki varlığının sürdürülebilirliği sadece yerel yönetimlerin değil toplumun kurum ve her bireyinin ortak sorumluluğudur. Bu bilinçle yola çıkan İstanbul Gelişim Üniversitesi kentimize sürdürülebilir doğal nitelikler kazandırmak ve öğrencilerimize yeşil bir kampüs ve nefes alabilen bir çevre sunmak adına çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Bu rapor üniversitemizde yürütülen peyzaj çalışmalarının bir özetini sunmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Aslıhan Güzin SELÇUK, FHEA

Topluma Hizmet Birimi Koordinatörü

Sürdürülebilir Çevre ve Toplum Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü

2. Kampüs Alanlarındaki Bitkilerin Seçimi ve Ekimi

Kampüslerimizdeki yeşil alanlarda bulunan bitki ve ağaç türlerinin doğallığı kesinlikle bozulmamış ve özelliklerini kaybetmemişlerdir. Nowak ve Dawyer'e (2007) göre açık ve yeşil alanların doğru planlanması ve yönetilmesi kent ekosistemi ve insan sağlığı üzerine birçok olumlu etkiler sağlamaktadır. Ekim yapmadan önce ekilebilecek bitkiler arasında kriterlerimize uygun olanı seçmekteyiz.

- ▶ Uzun yıllar kendini koruyabilmesi
- ▶ Hava şartlarına ve dış etkenlere karşı dayanıklı olması
- ▶ Muhafaza edilebilmesi ve amaca hizmet edebilmesi
- ▶ Kendi kendine yetebiliyor olması (fazla su tüketimi ihtiyacı olmaması)

Ayrıca kendi kendine yetebilen bitkilerin çok yönden avantajı vardır.

Bunlardan bazıları;

- ▶ Fazla suya ihtiyaç duymaması sayesinde ciddi ölçüde su tasarrufu yapabilmektedir.
- ▶ Bakımları diğer bitkiler kadar kısa süreli ara ile yapılmaz.
- ▶ Toprağın altında tutulumları daha iyi olduğundan erozyonu büyük ölçüde engelleme bilmektedir.
- ▶ Diğer bitkilere göre doğal hava şartlarına daha dayanıklıdır.
- ▶ Özellikle dikenli bitkiler dışarıdan gelebilecek tehlikelere karşı (hayvanlar vs.) dikenleri sayesinde doğal savunması vardır.

Tecrübeli peyzaj mimarlarımız ve bahçıvanlarımız tarafından İncelemeler yapıldıktan sonra uygun görülen bitkinin ekim işlemine başlanmaktadır. Yapılan araştırmalar sonucunda bitkilerin ekildiği alanlara göre değişik reaksiyonlar verebildiği gözlemlenmiş ve bitki türlerinin ekimi sırasında ekileceği yer seçiminin önemi vurgulanmıştır. Ekim yapılacak alanın yer tespiti yapıldıktan sonra ekim işlemi gerçekleştirilmektedir.

3. Kampüs Alanlarındaki Bitkilerin Bakımları

İstanbul Gelişim Üniversitesi olarak kampüs alanlarımızın yeşillendirilmesi ve yeşil alanları en fazla seviyede kullanabilmek adına oturma alanlarımızı maksimum seviyede tutmaktayız. Tüm bunların yanında çevre temizliğine de önem, vermekte, bütün bitki ve ağaç türlerinin bakımını belirli aralıklarla yapmaktayız. Örneğin; kampüslerimizdeki çimlerimiz yazın akşam 20:00 ile sabah 06:00 olmak üzere günde 2 sefer sulanmaktadır. Budamalar kış, ilkbahar ve yaz aylarında olmak üzere 3 dönemde yapılır. Kış aylarında özellikle yaprağını döken yapraklı ağaçlar budanır. İlkbaharda, kışın donma ihtimali olan ağaçlar budanır. Yaz aylarında, ışık ve hava sağlanması yönünden budama yapılır. Tüm bunların dışında yıllık olarak planladığımız ve her aya göre program yaptığımız 'yıllık bahçe bakım takvimi' aşağıdaki gibidir.

3.1. Ocak Ayındaki Bakım

Bitkilerin üzerindeki kararının temizlenmesi don etkisi ve kar kırılmalarının önlenmesi için gereklidir. Kırılan dalların temizlenmesi, yaralı dokularını macunlanması don tehlikesine karşı hassas türlerin sarılarak muhafaza edilmesi, drenaj sorunlarının giderilmesi, göllenmelerin drene edilmesi gibi işlemler yapılabilir.

3.2. Şubat Ayındaki Bakım

Şubat ayı bitki budamaları için en uygun zamandır. Hava şartları göz önünde bulundurularak (yağışsız havalarda) yapraklı ağaçların, çalılarının (meyve ağaçları, süs bitkileri vs.) budama işlemleri yapılır. Ayın sonlarına doğru bakırlı ilaçlarla bitkilerin gövde ve yaprakları ile gövdenin toprağa bağlandığı toprak çevresi ilaçlanmalıdır.

3.3. Mart Ayındaki Bakım

Kıştan çıkan bitkilerin budama ve form verme işleri mart ayı boyunca sürdürülebilir. Bakırlı ilaçlarla yapılan koruma ilaçlaması da aynı şekilde bu ay içinde yapılmalıdır. Azot ağırlıklı ilkbahar gübrelemesi yapılarak çimlenmeler kuvvetlendirilir. Kış nedeni ile sararmış olan renkleri normale döner.

3.4. Nisan Ayındaki Bakım

İlkbahar gübrelemesi bu ay içinde sürdürülmelidir. Koruyucu mantar ve böcek ilaçlaması 15 günde bir tekrar edilmelidir. Nisan ayı içerisinde tava gelmiş toprak işlenmelidir. Mevsimlik çiçekler, bazı soğanlı bitkiler ve çok yıllık yer örtücüler dikilebilir. Mevsimlik çiçek tohumları bu ayda ekilebilir. Tohum ekme yoluyla çim tesisi, meyve ağaçlarında göz aşısı için en uygun aydır.

3.5. Mayıs Ayındaki Bakım

Mayıs ayında havaların birdenbire ısınması nedeniyle ilk haftadan sonra ekme çim tavsiye edilmez. Çimlenmeler hava sıcaklığına bağlı olarak daha hızlı büyüdükleri için haftada bir kez biçilmeleri gerekir. Çim alanlarının düzenli bir şekilde sulanması ve toprağın sürekli nemli kalması sağlanmalıdır.

Böcek ve mantar zararlılarına karşı mücadele bu aydan itibaren eylül sonuna kadar 10 günlük periyotlar halinde tekrar edilmelidir. Bahçede herhangi bir zararlının görülmediği durumlarda da koruyucu ilaçlar atarak bitkiler ve çim alanlar çevreden gelebilecek zararlılara karşı korunmuş olur.

3.6. Haziran Ayındaki Bakım

Haziran ayı itibari ile çim boyları uzun tutularak kesilmelidir. Yaz gübrelemesi için uygun zamandır. Kuru ve sıcak hava çimlerde renk değişiklikleri ortaya çıkarmışsa Amonyum Nitrat kullanılabilir. Yine zararlılara karşı koruma ve mücadele işlemlerine devam edilmelidir. İlaçlama için havanın yağışsız olduğu günler tercih edilmeli ve gün içerisinde sıcaklığın en düşük olduğu akşam saatleri seçilmelidir.

3.7. Temmuz Ayındaki Bakım

Havaların sıcak ve yağışsız olması nedeniyle sulama ve biçme işlerinin düzenli olarak yapılması gerekir. Bu ay içerisinde çim alanlarda, havalandırma, işleminin yapılması çimlerin sağlıklı olarak devamını sağlar. Çim havalandırma işlemi, çim havalandırma makinesi ile ya da havalandırma tırmıkları yardımı ile yapılır. Çimler boyları uzun tutularak sık sık biçilmelidir. Zararlılarla mücadeleye devam edilmelidir.

3.8. Ağustos Ayındaki Bakım

Temmuz ayında yapılması gereken işlemler yarım kalmış ya da yapılmamış ise; bu ayda tamamlanabilir. Zararlılara karşı mücadele ve koruma işlemlerine devam edilmelidir.

3.9. Eylül Ayındaki Bakım

Çim alanların sonbahar bakımı, bu ayda başlanabilir. Hastalık veya başka nedenlerle bozulan yerlerin ekme yoluyla tamamlanması yapılabilir. Yaz boyunca uzun kesilen çimler bu aydan itibaren kısa tutularak biçilmelidir. Solucanlar bu ayda aktif duruma geçerler. Çim kökleri için tehlike oluştururlar. Bu tür zararlılar için detaylı müdahale yapılmalıdır. Ekim yoluyla çim tesisi için uygun aydır. Havaların sıcak ve kuru olması durumunda eylül ayının ikinci yarısı tercih edilmelidir.

3.10. Ekim Ayındaki Bakım

Ekim ayı itibari ile bahçelerde yoğun olarak yaprak dökümleri başlar. Dökülen yaprakların çim alanlar üzerinden toplanması gerekir. Temizlenmediği takdirde böcek ve solucan probleminin artmasına dolayısı ile çimlerin zarar görmesine neden olur. Ekim ayının sonunda doğru tohum ekme yolu ile çim tesisi sona erer. Çimlere kış gübresi atmak için doğru zamandır. Kış gübresi, kış mevsimi boyunca çimlerin potasyum ihtiyacını karşılayarak soğuktan ve dondan etkilenmesini önler. Çim alanının düzenli biçme işlemi sona erer. Bahar aylarında bahçelere dikilen mevsimlik çiçekler, bozulmaya başlayacağından onların toplanıp temizlenmesi yerlerinin hazırlanması gerekir. Kış mevsimi boyunca çiçek açan mevsimlik çiçekler (hercai menekşeler, çuhalar, kış nergisleri vs.) ve soğanlı bitkiler ekilebilir.

3.11. Kasım Ayındaki Bakım

Kasım ayı boyunca çim alanlarda yapılacak işler; dökülen yaprakların temizliği eğer böcek solucan gibi zararlılar görülüyorsa onların ilaçlanarak uzaklaştırılmasıdır.

Kasım ayının ikinci yarısından itibaren, bahçe içerisinde yeri değiştirilmek istenen bitkiler, söküm tekniğine uygun bir şekilde istenilen yere dikilebilir. Meyve ağaçları ve diğer bitkiler yanmış, elenmiş ve fumige (zararlılardan korunma metodu) edilmiş organik gübre veya inorganik gübre takviyesi ile kış aylarının etkilerinden korunabilir.

3.12. Aralık Ayındaki Bakım

Aralık ayı boyunca bahçede yapılacak işler yok denecek kadar azdır. Mevsim itibari ile kar yağışı olan bölgelerde bitkilerin üzerlerindeki karlar sürekli temizlenmeli soğuğa duyarlı bitkiler sarılmalıdır.

Islak veya donmuş çim alan üzerinde dolaşmaktan kaçınılmalıdır. Bahçe ekipmanlarının bakımı, temizlenmesi yeni sezona hazırlanması için uygun aydır.

Kampüslerde Bitki Çeşitliliği

4.1. A Blok (Rektörlük)

İstanbul Gelişim Üniversitesi

A blok Rektörlük binasında bulunan bazı bitki türleri şunlardır;

Yetişkin Ağaçlar

Özellik:

Suya ihtiyaç duymayan bitkilerdir. Bu alana toprak kayması uygulaması yapılmıştır.

- ▶ Taflan
- ▶ Defne
- ▶ Abella

Özellik:

Defne ve Abella orta sıklıkta su ister. Taflan sık su ister.

Öneri

- ▶ Şimşir Top
- ▶ Orman Gülü

Özellik:

Yaz kış susuz kalsada kuruma yapmaz. İlaçlama olmadığı takdirde yaprak kurdu sebebi ile kuruma yapabilir

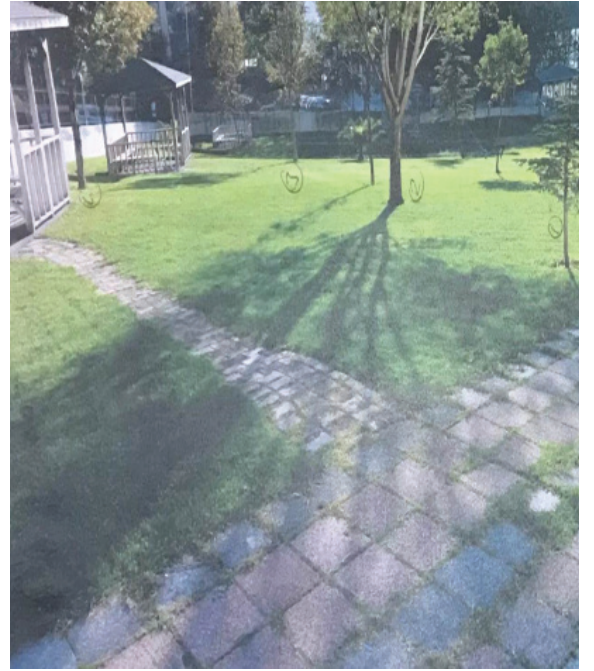
- ▶ Yetişkin Ağaçlar
- ▶ Ligustrum

Özellik:

Bu Bölgedeki bitkiler yetişkin ve su istemeyen türlerdir.

Öneri

- ▶ Yetişkin Ağaçlar
- ▶ Kauçuk
- ▶ Ligustrum
- ▶ Manolya
- ▶ Palmiye
- ▶ Feniks
- ▶ Fıstık Çamı
- ▶ Kavak

Özellik:

Şimşir su istemeyen, Acem Halısı su isteyen bitkidir.

- ▶ Şimşir Çift
- ▶ Acem Halısı

Özellik:

Orman çamı, Limon servi, İğde, Karayemiş su istemeyen bitkilerdir. Taflan su isteyen bitkidir.

- ▶ Taflan
- ▶ Orman Çamı
- ▶ Limon Servi
- ▶ İğde
- ▶ Karayemiş

4.2. B-C Blok (Sağlık Hizmetleri)

İstanbul Gelişim Üniversitesi

B-C blok Sağlık Hizmetleri binalarında bulunan bazı bitki türleri şunlardır şunlardır;

Yetişkin Ağaçlar

Özellik:

Akçaağaç, Şimşir fazla su istemeyen bitkilerdir. Pitos, Taflan ve Apella su isteyen bitkilerdir.

- ▶ Pitos
- ▶ Taflan
- ▶ Akçaağaç
- ▶ Şimşir
- ▶ Apella

Özellik:

Akçaağaç, Şimşir fazla su istemeyen bitkilerdir. Pitos su isteyen bitkilerdir.

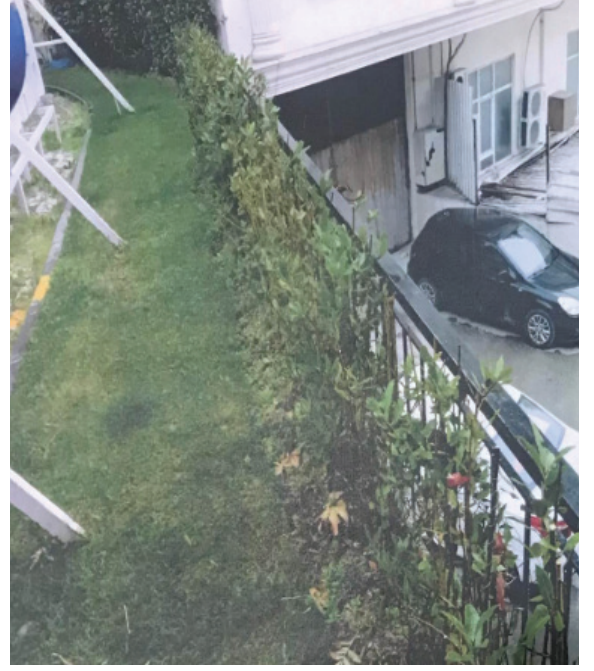
- ▶ Akçaağaç
- ▶ Şimşir
- ▶ Pitos

Özellik:

Su isteyen bitkilerdir

- ▶ Taflan

4.3. D-E Blok (MMF GSF)

İstanbul Gelişim Üniversitesi

D-E blok MMF ve GSF binalarında bulunan bazı bitki türleri şunlardır;

Özellik:

Fıstık çamı ve erik su istemeyen bitkilerdir. Apella, Pitos ve lavanta su isteyen bitkilerdir.

- ▶ Apella
- ▶ Fıstık Çamı
- ▶ Pitos
- ▶ Lavanta
- ▶ Erik

Özellik:

Papatya ve Yasemin bitkileri az su isteyen bitkilerdir.

- ▶ Papatya
- ▶ Yasemin

Özellik:

Ligustrum çok su istemeyen bitkilerdir. Pitos, Gül ve Apella su isteyen bitkilerdendir.

- ▶ Pitos
- ▶ Gül
- ▶ Apella
- ▶ Ligustrum

Özellik:

Fıstık Çamı ve Ligustrum su istemeyen bitkilerdir. Mevsimlik bitkiler su isteyen bitkilerdir.

- ▶ Ligustrum
- ▶ Mevsimlik
- ▶ Fıstık Çamı

Özellik:

Yukarıda yazılı bütün bitkiler suya ihtiyaç duymayan dayanıklı bitkilerdir.

- ▶ Feniks
- ▶ Palmiye
- ▶ Alev Ağacı
- ▶ Kayısı
- ▶ Erik
- ▶ Ligustrum

4.4. G Blok (Meslek Yüksekokulu)

İstanbul Gelişim Üniversitesi

G blok Meslek Yüksek Okulu binasında bulunan bazı bitki türleri şunlardır;

Özellik:

Limoni Selvi ve leylandi çok su istemeyen bitkilerdir. Pitos ve Taflan su isteyen bitkilerdir.

- ▶ Limoni Selvi
- ▶ Pitos
- ▶ Taflan
- ▶ Leylandi

Özellik:

Taflan su isteyen bitkilerdir.

- ▶ Taflan

4.5. H,İ,J,K Blok (Gelişim Tower)

İstanbul Gelişim Üniversitesi

H,İ,J,K blok Gelişim Tower binasında bulunan bazı bitki türleri şunlardır;

Özellik:

Ligustrum, Manolya, su sevmeyen Gül Ağacı az sulanan bitkilerdir. Top Pitos ve Kır çalılar suyu seven bitkilerdir.

- ▶ Ligustrum
- ▶ Manolya
- ▶ Gül Ağacı
- ▶ Top Pitos
- ▶ Kır Çalı

Özellik:

Orta derece suyu sever.

- ▶ Yetişkin küp ve top pitos

Özellik:

Yukarıda isimleri yazan bitkiler suyu sevmeyen bitkilerdir.

- ▶ İfeks
- ▶ Feniks
- ▶ Kartopu

Özellik:

Mor Selvi suyu sevmeyen bitkilerdir. İthal top pitos orta derecede suyu seven bitkilerdir.

Mor Selvi

İthal Pitos Top

Özellik:

Manolya su istemeyen bitkilerdir. Yerli Taflan suyu seven bitkilerdir.

- ▶ Yerli Taflan
- ▶ Manolya

5. Kampüslerde Bitki Sayıları

5.1. A Blok (Rektörlük)

A blok binamızda,
49 adet kuraklığa dayanıklı,
25 adet orta düzeyde dayanıklı,
17 adet suya çok ihtiyaç duyan bitki bulunmaktadır.

5.2. B-C Blok (Sağlık Hizmetleri)

B-C blok binalarımızda,
34 adet kuraklığa dayanıklı,
26 adet orta düzeyde dayanıklı,
21 adet suya çok ihtiyaç duyan bitki bulunmaktadır.

5.3. D-E Blok (MMF GSF)

B-C blok binalarımızda,
36 adet kuraklığa dayanıklı,
17 adet orta düzeyde dayanıklı,
28 adet suya çok ihtiyaç duyan bitki bulunmaktadır.

5.4. G Blok (Meslek Yüksek Okulu)

G blok binalarımızda,
38 adet kuraklığa dayanıklı,
24 adet orta düzeyde dayanıklı,
30 adet suya çok ihtiyaç duyan bitki bulunmaktadır.

5.5. H,i,J,K Blok (Gelişim Tower)

G blok binalarımızda,
110 adet kuraklığa dayanıklı,
57 adet orta düzeyde dayanıklı,
43 adet suya çok ihtiyaç duyan bitki bulunmaktadır.

Sürdürülebilir Kalkınma İçin **KÜRESEL HEDEFLER**

“Ekolojik, Sosyal ve Ekonomik Sürdürülebilirlik” için İGÜ

www.gelisim.edu.tr